

Pharmadanmark

Life Science barometeret

Tema: Uddannelse og ligestilling

Forord

Pharmadanmarks life science-barometer 2025

Velkommen til Pharmadanmarks life science-barometer 2025, hvor vi sætter spot på ansatte og ledere i life science-branchen. Vi tager årligt temperaturen på emner som medicinudgifter, ligestilling, fremtidens kompetencebehov, lønmodtagerbeskæftigelse og uddannelse inden for life science branchen.

Formålet med barometeret er at synliggøre vigtigheden af dansk life science, hvor medarbejderne er råstoffet på tværs af offentligt og privat – uden de ansattes bidrag er der ingen branche. De er hovedårsagen til, at den danske life science-industri er i buldrende vækst og et vækstlokomotiv i dansk økonomi.

I Pharmadanmark er vi stolte af at vores medlemmer bidrager og er eftertragtede i sundhedsvæsenet, på apotek og i life science-industrien. Det er afgørende, at vi sikrer den nødvendige arbejdskraft, så vi ikke risikerer, at jobs, viden og vækst siver til udlandet.

Jeg håber meget, at I vil benytte og lade jer inspirere af barometeret, så vi kan understøtte og fremtidssikre life science-industrien og sikre de bedst mulige vilkår for vores medlemmer.

God læselyst.

Stine Hasling Mogensen, formand for fagforeningen Pharmadanmark.

Pharmadanmark er dit fællesskab i life science. Vi organiserer ansatte og ledere, der arbejder i værdikæden fra idé til patient i lægemiddel- og medico-virksomheder, på universiteter, hospitaler, i styrelser, på apotek og i regioner og kommuner. Vores medlemmer er garanter for patientsikkerheden. De medvirker hver især til bedre og mere sikker behandling af sygdomme med lægemidler og andre sundhedsløsninger – lige fra forskning i medicin og medicinsk udstyr til kvalitetssikring og rådgivning i brugen af dem.

ADC som analysepartner

Denne analyse er resultatet af et samarbejde mellem Pharmadanmark og ADC. Analysen foretages som en årlig opdatering af den danske life science-industri.

Analysen baserer sig på beregninger foretaget af Erhvervsministeriet, Statistikbanken samt ADCs egne beregninger baseret på registerdata fra Danmarks Statistik. Alle analytiske indsigter er alene samlet eller udarbejdet af ADC.

Først analyseres beskæftigelsen i life science-industrien samt uddannelsesniveaue i sektoren. Derefter fokuseres der på medicin udgifter og medarbejdersammen-sætning på apotek, inden vi dykker ned i de nyeste tal for ligestilling samt fremtidige arbejdskraftbehov. Til sidst gennemgås de økonomiske nøgletal for industrien.

Life science-industrien er en vækstmotor

Den danske life science-industri er i vækst. Branchen har over en årrække udviklet sig til at være en af dansk økonomis styrkepositioner, som udover at have vokset historisk også forventes at have et betydeligt økonomisk potentiale fremadrettet. Med vækst og øget opmærksomhed kommer der også udfordringer og et større vidensbehov, der skal tages hånd om, for at kunne realisere det forventede potentiale for industrien.

Blandt udfordringerne vægter adgangen til personer med de rette kompetencer tungt. Samtidigt er spørgsmålet om ligestilling på arbejdsmarkedet centralt.

Hvis ikke man kender til omfanget af udfordringerne, kan det være svært at tage hånd om dem. Denne rapport giver et overblik over, hvor life science-industrien står mht. arbejdskraft og dens kvalifikationer og ligestillingen i arbejdsstyrken; heriblandt kønsfordelingen i bestyrelsesposter og direktørposter.

Kommentar: I løbet af 2023 blev ca. 9.000 tilføjet til Novo Nordisks lønningsliste, hvoraf knap 6.000 personer var i Danmark, hvilket bringer det samlede antal medarbejdere op på næsten 30.000. Virksomhedens bemærkelsesværdige vækstrejse har stor betydning – ikke kun for life science-industrien og Danmark som helhed, men også for de bevægelser og tendenser i beskæftigelsen, der belyses i denne rapport.

Kilde: Medwatch, 2024. "Job-boom i Novo Nordisk – fik 000 nye fuldtidsansatte i 2023".

Life science industrien er en central del af dansk økonomi, men der skal fortsat arbejdes for at indfri industriens fulde potentiale

Life science industriens rolle i den danske økonomi er kun vokset siden 2008. Faktisk er dens betydning nu så stor, at man i de senere år er begyndt at beregne Danmarks samfundsøkonomi både med og uden denne industri, da den har en markant indflydelse på Danmarks økonomiske udvikling.

De nyeste tal viser, at væksten i life science-industrien forventes at fortsætte efter rekordåret 2024 og ind i 2025.

Med et stort behov for viden vokser life science-industrien hastigt og arbejder aktivt på at rekruttere både højtuddannede i Danmark og tiltrække internationale specialister.

Life science-industrien har en højere grad af ligestilling end fremstillingsindustrien og resten af Danmark målt på direktørposter. Men både ved direktørposter og bestyrelsesposter er der plads til forbedring.

Life science-industrien forventes fortsat at vokste i fremtiden. Vækst er positiv for industrien, men kan samtidig skabe udfordringer i form af rekruttering af de rette kompetencer.

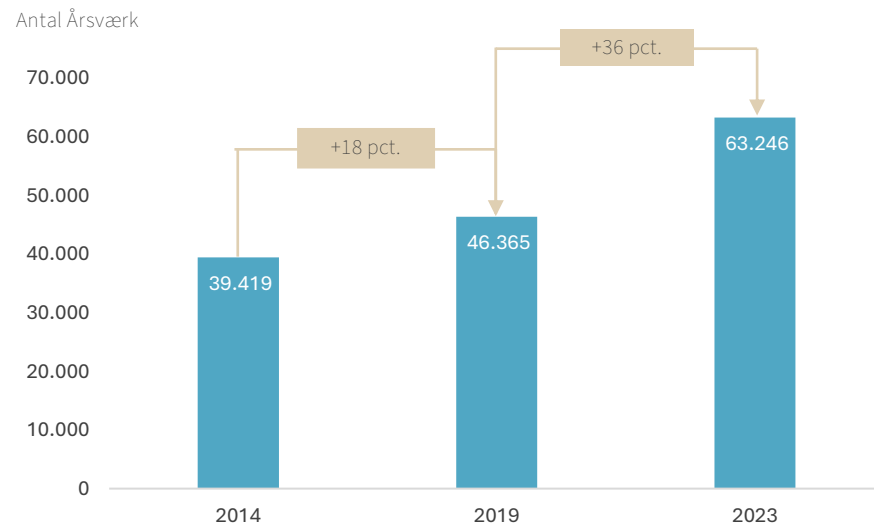
Lønmodtagerbeskæftigelse og uddannelse

Beskæftigelsesvæksten i industrien drives i høj grad af life science-rettede uddannelser¹

Life science-industrien er i perioden vokset fra 39.419 lønmodtager-årsværk i 2014 til 63.246 lønmodtager-årsværk i 2023, hvor beskæftigelsen topper. I den første del af perioden svarer det til en vækst på 18 procent, mens det i den seneste periode giver en vækst på det dobbelte, 36 procent.

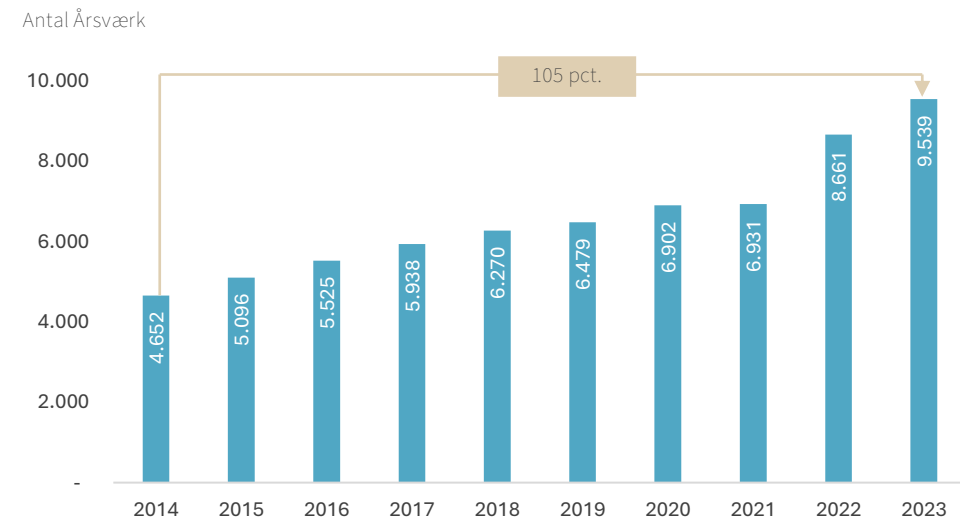
I samme periode er beskæftigelsen af lønmodtagere med en life science-rettet uddannelse i life science-industrien kun gået op. I perioden 2014-2023 er antal lønmodtager-årsværk med en life science-rettet uddannelse steget med hele 105 pct., hvilket udgør 15 pct. af den samlede life science-industris lønmodtager-årsværk.

Årsværk i life science-Industrien

Kilde: ADC pba. Danmarks Statistik

Årsværk med en life science-rettet uddannelse i Life science-Industrien

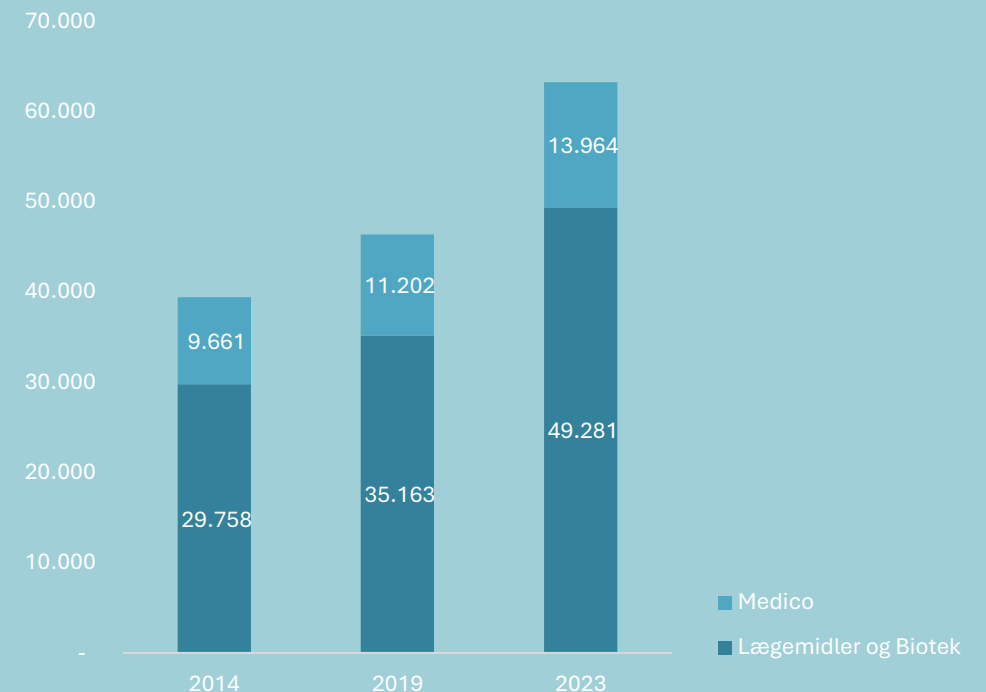
Kilde: ADC pba. Danmarks Statistik

Life science industriens vækst sker både i medico samt lægemidler og biotek

Ved at opdele life science-industrien i to overordnede grupper – medico samt lægemidler og biotek – bliver det tydeligt, at særligt sidstnævnte har drevet væksten i beskæftigelsen inden for hele branchen. Beskæftigelsen i medico er steget med 45 procent i perioden 2014-2023, mens lægemidler og biotek er vokset med 66 procent i samme periode. Det er værd at bemærke, at Novo Nordisk hører til sidstnævnte kategori.

I samme periode er andelen af medico-ansatte i den danske life science-industri gået fra 25 procent i 2014 til 22 procent i 2023. På trods af denne relative ændring har begge sektorer – både medico samt lægemidler og biotek – oplevet markant vækst.

Årsværk i life science-Industrien grupperet på delbrancher

Andelen af akademikere i life science-industrien er vokset betydeligt

Generelt er uddannelsesniveaut i life science-Industrien steget i perioden 2014-2023. Antal årsværk med hhv. ufaglært (grundskole og gymnasialuddannelse) og faglært (erhvervsfaglig uddannelse og adgangsgivende uddannelsesforløb) som højest fuldførte uddannelsesniveau, er alle faldet i samme periode. Denne gruppe af faglærte og ufaglærte gik fra at udgøre omkring 38 pct. af industrien i 2014 til kun at udgøre 29 pct. i 2023.

I den anden ende finder vi Ph.d. og forskeruddannelser samt lange videregående uddannelser. Tilsammen udgør lønmodtager-årsværk med disse to uddannelsesniveauer 42 procent af den samlede industri i 2023. Sammenlignes der med fordelingen af beskæftigede personer efter uddannelsesgrupper i Danmark generelt, ses det, at life science-industrien er en vidensintensiv branche, som i høj grad består af lønmodtagere med en akademisk uddannelse.

Uddannelsesfordeling

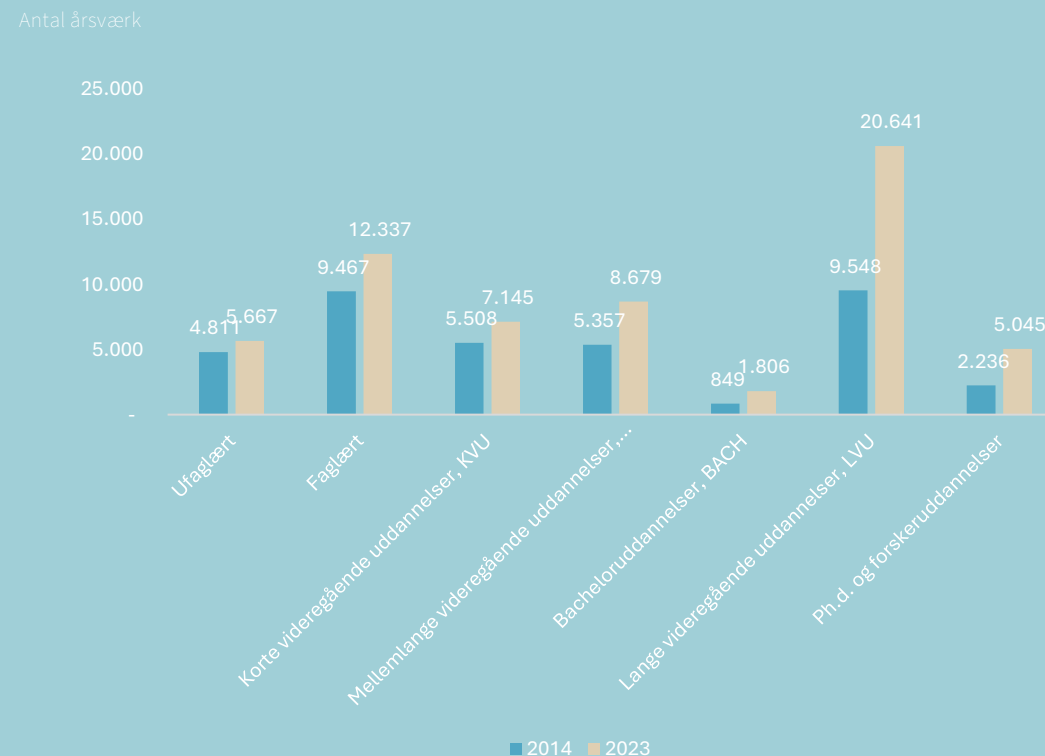

Det er særligt antallet af lønmodtagere med en lang videregående uddannelse der er vokset

Selvom fordelingen af uddannelsesgrupper i særdeleshed er skiftet hen mod større andele af lønmodtagere med bacheloruddannelser, lange videregående uddannelser og Ph.d uddannelser, så er lønmodtagerbeskæftigelsen vokset blandt alle uddannelsesgrupper.

Det er dog særligt bemærkelsesværdigt at antallet af beskæftigede i de tre førstnævnte grupper er fordoblet i perioden 2014 og 2023.

Antal lønmodtager-årsværk efter højest fuldførte uddannelse

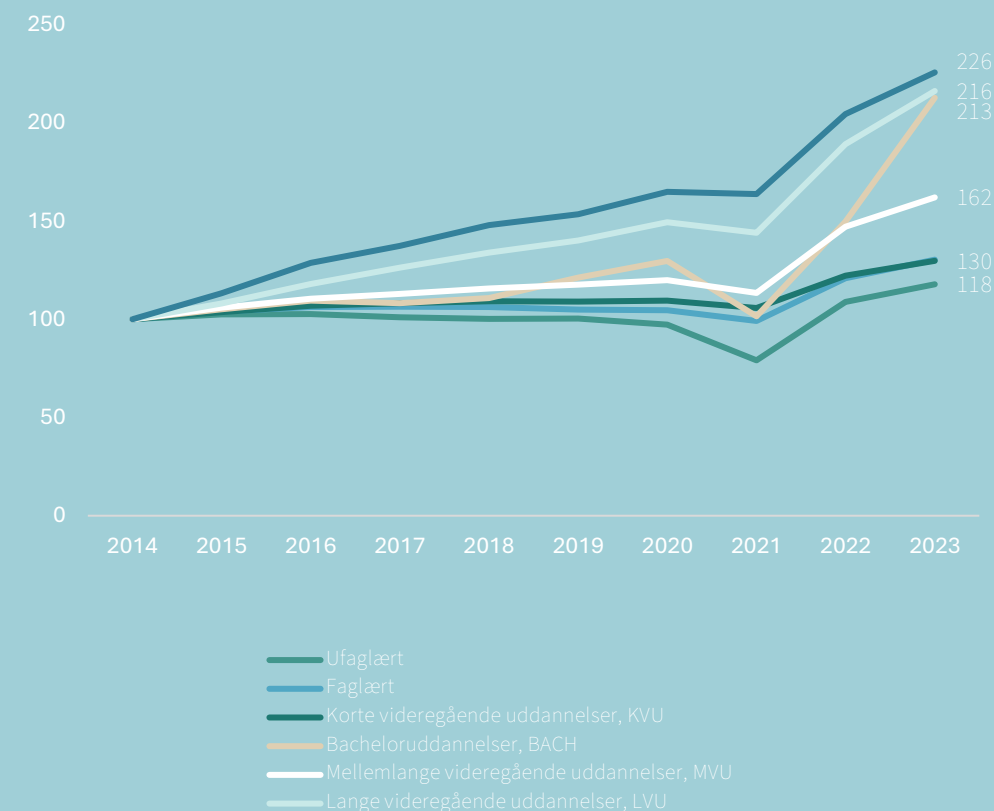

2023 fortsætter en flot tendens for alle uddannelsesgrupper

Betragtes udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen for de forskellige uddannelsesgrupper år for år, ses det, at alle uddannelsesgrupperne i 2023 lå højere end udgangspunktet i 2014. I 2021 falder antallet af lønmodtager-årsværk dog for alle uddannelsesgrupper, og for gruppen af ufaglærte betyder det, at antallet af lønmodtager-årsværk faldt under 2014-niveauet. Året efter, i 2022, ses dog en fortsat stigning i lønmodtagerbeskæftigelsen for alle uddannelsesgrupper i life science-industrien. Noget kunne tyde på, at de ansatte i den samlede life science-industri også har mærket konsekvenserne af coronapandemien, da beskæftigelsen falder mellem 2020 og 2021. De største relative fald ses hos lønmodtagere med en universitetsbachelor.

Indekseret lønmodtagerbeskæftigelse (indeks 100=2014)

Indeks 100 = 2014

Laboranter og farmaceuter er de hyppigste uddannelser i life science-industrien

I 2023 er den hyppigste uddannelsesbaggrund i life science-industrien laborant med 2.832 personer. Det samme gjorde sig gældende i 2014, hvor Laborant også var den hyppigst observerede uddannelse med 2.341 personer. På andenpladsen finder vi Farmaci og lægemiddelvidenskab, som beholder sin position på 2. pladsen i hele perioden med en beskæftigelse på 2.759 personer i 2023. Modsat er antallet af personer i industrien med en 10.klasse, som højest fuldførte uddannelse, ikke længere en af de fem hyppigste uddannelser i Life Science-Industrien i 2023 efter at have været den tredje hyppigste i 2014 med 1900 personer. Modsat er personer med Erhvervsøkonomi, Cand.merc. fordoblet i samme periode, hvor også personer fra ukendte (typisk udenlandske) uddannelsessteder er steget.

Dermed genfinder vi de overordnede tendenser i uddannelsesniveaue for de ansatte, hvor de længere uddannelser, som erhvervsøkonomi og medicin er blevet mere hyppige i perioden mellem 2014-2023, og flere længere uddannelser har sneget sig ind i top 5.

Ingeniører i Life Science-industrien

I 2023 er 6.063 ansat med en ingeniøruddannelse, som højest fuldførte uddannelse, i life science-industrien. De hyppigste ingeniøruddannelser er Civilingeniør, Ingeniør i Bioteknologi og Kemiingeniør. Grunden til ingeniør ikke fremgår i top 5 uddannelser i hverken 2014 eller 2023 skyldes at ingeniørerne er opdelt på mange forskellige uddannelseskoder.

Top 5 uddannelser i life Science-industrien, 2014

- 1 2.341 Laboranter
- 2 2.075 Farmaci og lægemiddelvidenskab
- 3 1.900 10.klasse
- 4 1.697 Kontoruddannelse
- 5 1.335 Detailhandelsuddannelse

Top 5 uddannelser i life Science-industrien, 2023

- 1 2.832 Laboranter
- 2 2.759 Farmaci og lægemiddelvidenskab
- 3 2.667 Erhvervsøkonomi, Cand.merc.
- 4 2.212 Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU
- 5 1.811 Medicin, Ph.d.

Kilde: ADC pba. Danmarks Statistik

Note: Der måles efter DISCED15 hovedområde underordnet gruppering, som er det næst mest detaljerede niveau. "Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU" dækker typisk over personer med uddannelser fra udlandet.

Antallet af life science-rettede uddannelser stiger både i og udenfor life science-industrien

Det ses i figuren øverst til højre, at antallet af personer i Danmark som har gennemført en life science-rettet uddannelse, er vokset fra 28.773 i 2014 til 45.666 i 2023. Det er en stigning på 59 pct. På samme tid er antallet af personer, der har gennemført en life science-rettet uddannelse, og som er beskæftiget i life science-industrien fordoblet i perioden 2014 til 2023.

Life science-industrien beskæftiger dermed omkring 22 pct. af personerne i Danmark, som har en life science-rettet uddannelse. Det er en forøgelse på 5 procentpoint i forhold til andelen i 2014. Baggrunden for det blot er 22 pct. af person med en life science-rettet uddannelse, der arbejder i life science-industrier er grundet den brede definition af life science-rettede uddannelser. Listen over uddannelser kan ses af bilag².

Tallene indikerer, at der er en betydelig efterspørgsel efter disse uddannelser både indenfor life science-industrien men også i andre industrier.

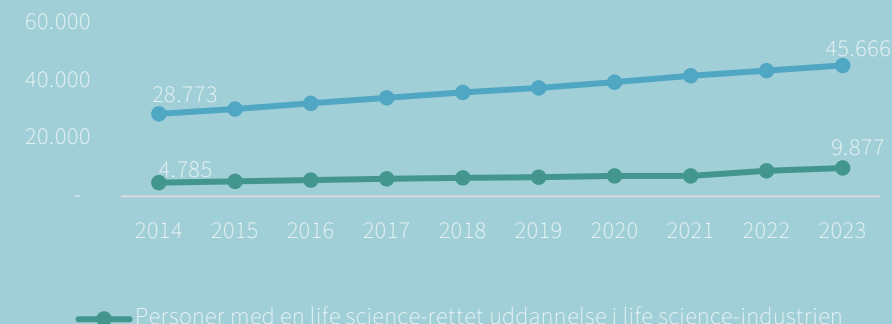

Vækst i antal med en life science-rettet akademisk uddannelse i Danmark
2014-2023
59%

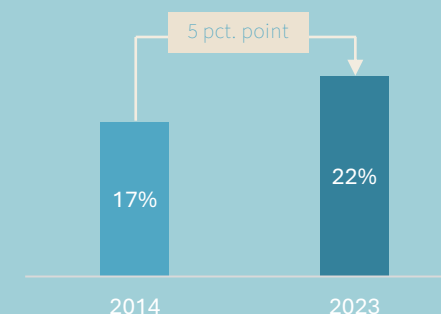

Vækst i antal med en life science-rettet akademisk uddannelse som er ansat i life science-industrien
2014-2023
106%

Udvikling i antallet af personer med en life science-rettet uddannelse i og udenfor life science-industrien

Andel med en life science-rettet uddannelse der er ansat som lønmodtager i life science-industrien

Kilde: ADC pba. Danmarks Statistik

Note: Antallet af personer i Danmark med en given uddannelse er defineret som personer i et givent år med den givende uddannelse som højest fuldførte uddannelse det år, som er mellem 19-74 år. Det bør derfor bemærkes, at personer der ikke er beskæftiget i life-science industrien, kan være beskæftiget i det offentlige, på apoteker, afledte brancher mv. Samtidig kan en del af disse personer ligeledes stå uden for arbejdsmarkedet eller være midlertidigt ledige.

Farmaceuter og sundhedsvidenskabelige ph.d.'er er de hyppigste life science-rettede uddannelser i life science-industrien

Farmaceuter er, i tråd med tidligere indsigter, den hyppigste uddannelse blandt de life science-rettede uddannelser i 2023. Samtidig er det en uddannelse, som har en stor procentuel "anvendelsesgrad" i life science industrien. Med anvendelsesgrad menes, hvor mange personer af de, der har uddannelsen, som er ansat i life science-industrien.

For farmaceuter ses det, at 47 pct. er ansat i life science- industrien. Dette er den højeste andel blandt de hyppigste life science-rettede uddannelsesgrupper i top 7. En stor del af uddannelserne har samme placering i top 7 i både 2014 og 2023, dog udgår molekylærbiologi fra top 7 i 2023. I stedet indtræder bioteknologi, som er en ingeniøruddannelse. Det kunne signalere, at der over perioden er kommet et øget behov for flere tekniske kompetencer i life science-industrien. Det kan samtidig bemærkes, at både bioteknologi og biokemi har en relativ "høj anvendelsesgrad" i life science-industrien på +40 pct.

Top 7 life-science uddannelser i Life Science-industrien, antal personer 2014

1	1.942 Farmaceut, cand.pharm	43% af alle
2	837 Sundhedsvidenskab, ph.d.	14% af alle
3	447 Naturvidenskab, ph.d.	10% af alle
4	335 Biologi, cand.scient	7% af alle
5	227 Biokemi, cand.scient	28% af alle
6	201 Dyr læge, cand.med.vet	7% af alle
7	104 Molekylærbiologi, cand.scient	16% af alle

Top 7 life-science uddannelser i Life Science-industrien, antal personer 2023

1	2.504 Farmaceut, cand.pharm	47% af alle
2	1.811 Sundhedsvidenskab, ph.d.	17% af alle
3	876 Naturvidenskab, ph.d.	14% af alle
4	609 Biologi, cand.scient	9% af alle
5	432 Biokemi, cand.scient	41% af alle
6	373 Bioteknologi, cand.polyt	42% af alle
7	292 Dyr læge, cand.med.vet	8% af alle

Farmaceuter er stadig en efterspurgt kandidat i life science-industrien

Farmaci er en af de hyppigste uddannelser i life-science industrien med omkring 2.504 ansatte lønmodtagere. Samtidig ansætter life science-industrien en stor del af det samlede antal af farmaceuter i Danmark med en "anvendelsesgrad" på omkring 47 pct. af alle farmaceuter. Denne andel er steget med 4 procentpoint i perioden mellem 2014 og 2023. Det gør sig gældende i en periode, hvor antallet af personer med en kandidatgrad i farmaci er vokset med 19 pct.. Det betyder, at antallet af ansatte farmaceuter i life science-industrien i samme periode er vokset med 29 pct. Det signalerer, at der fortsat er stor efterspørgsel efter farmaceuter i life science, da det øgede udbud af farmaceuter fortsat i høj grad ansættes i industrien.

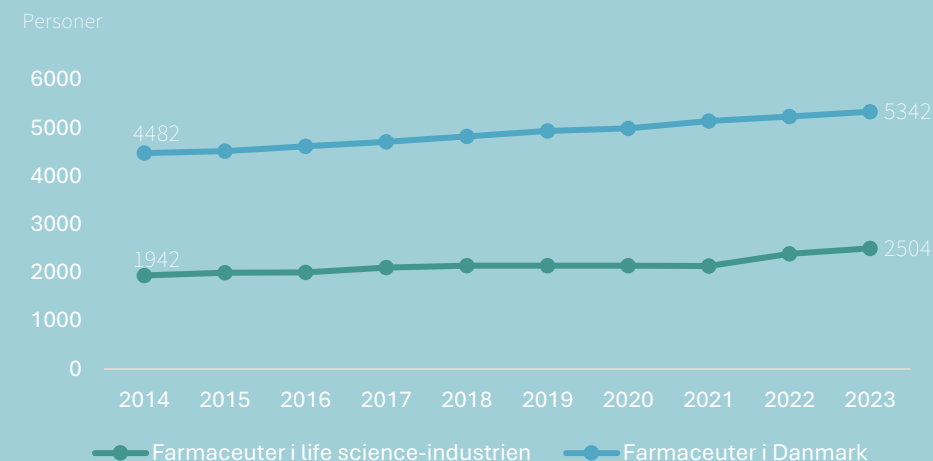

Vækst i antal personer med en kandidat i farmaci i
2014-2023
59%

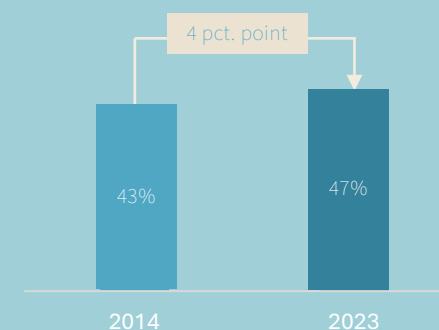

Vækst i antal personer i life Science-industrien med en kandidat i farmaci
2014-2023
106%

Udvikling i antallet af farmaceuter i og udenfor life science-industrien

Andel af farmaceuter ansat som lønmodtagere i life science-industrien

Kilde: ADC pba. Danmarks Statistik

Note: Antallet af personer i Danmark med en given uddat er defineret som personer i et givent år med den givende uddannelse som højest fuldførte uddannelse det år., som er mellem 19-74 år. Det bør derfor bemærkes, at personer der ikke er beskæftiget i life-science industrien, kan være beskæftiget i det offentlige, på apoteker, afledte brancher mv. Samtidig kan en del af disse personer ligeledes stå uden for arbejdsmarkedet eller være midlertidigt ledige.

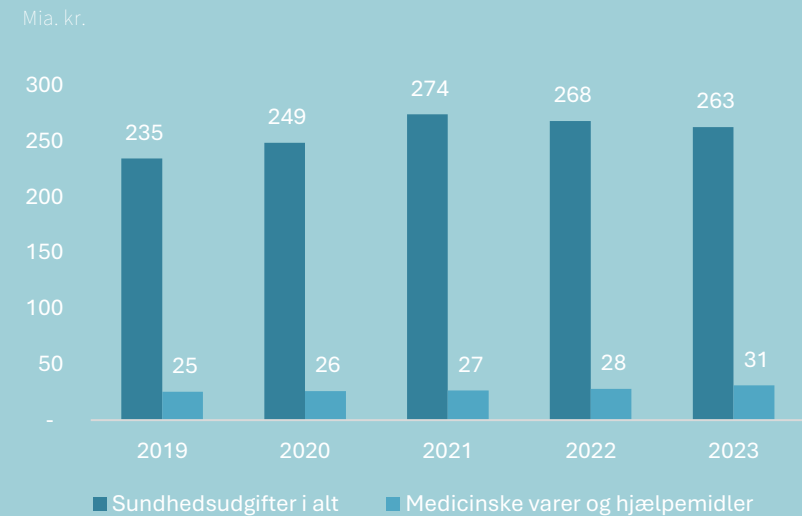
De stigende udgifter til medicin understreger vigtigheden af korrekt behandling

De samlede sundhedsudgifter i både primær- og sekundærsektor er steget over de seneste fem år, men fra 2021 til 2023 er de faldet og udgjorde i 2023 263 mia. kr. I samme periode er udgifterne til medicin steget fra 25 mia. kr. i 2014 til 31 mia. kr. i 2023. Dette indikerer, at selvom de samlede sundhedsudgifter er under pres, sker det ikke på bekostning af medicinudgifterne.

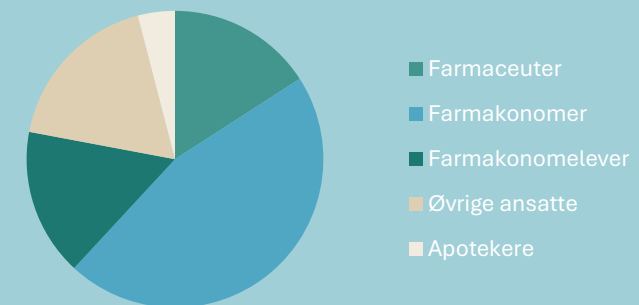
Med 5.342 farmaceuter på det danske arbejdsmarked (jf. sidste side), hvoraf mere end 700 arbejder på de danske apoteker, spiller professionen en central rolle i forhold til rådgivning af borgerne omkring medicin og fungerer som det sidste kontrol led inden udlevering til borgeren.

Derudover er farmaceuterne ansat på sygehuse og i regioner med til at øge patientsikkerheden og sikrer en effektiv styring af en stadig voksende udgiftspost til medicin i den danske økonomi.

Samlede sundhedsudgifter, herunder til medicin

Beskæftigelsessammensætning på apoteker, 2023

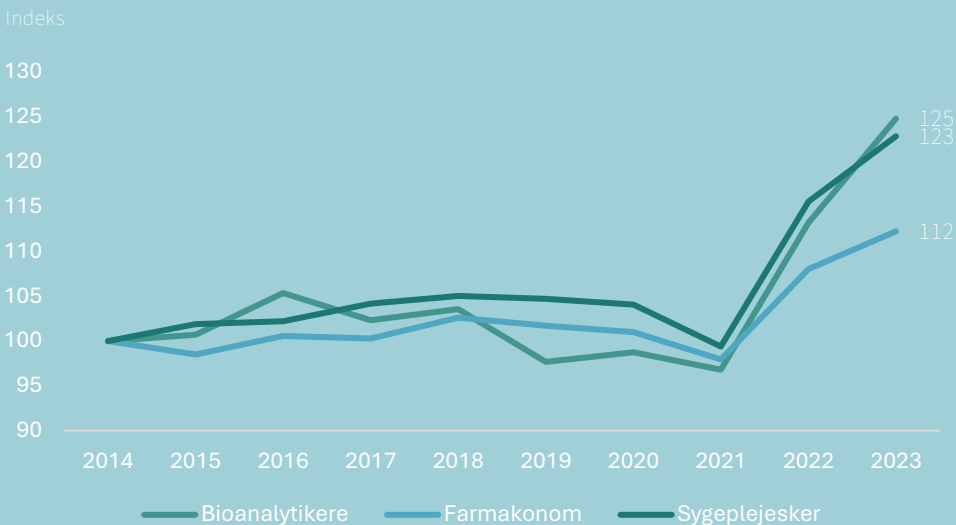

Bioanalytikere, farmakonomer og sygeplejersker er efterspurgte profiler

Betragtes udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen for de tre udvalgte uddannelser - bioanalytiker, farmakonom og sygeplejerske - ses det, at alle uddannelsesgrupperne i 2023 er steget de seneste år.

I forhold til branchefordelingen indenfor de udvalgte uddannelser i life science arbejder sygeplejersker hovedsageligt med engroshandel med medicinalvarer og sygeplejerartikler (35 pct.), engroshandel med læge- og hospitalsartikler (27 pct.), og fremstilling af farmaceutiske preparater (24 pct.). Bioanalytikere arbejder hovedsageligt med fremstilling af farmaceutiske preparater (56 pct.), mens de farmakonom-uddannede hyppigst arbejder med engroshandel af medicinalvarer og sygeplejerartikler (60 pct.), og engroshandel af læge- og hospitalsartikler (34%). De udregnede andele er for 2023.

Indekseret lønmodtagerbeskæftigelse for tre udvalgte uddannelser i life science industrien (indeks 100=2014)

Antal bioanalytikere, farmakonomer og sygeplejersker i life science industrien

	Bioanalytikere	Farmakonomer	Sygeplejersker
			
2014	560	1100	960
2023	700	1250	1180

Life science-industrien tiltrækker fortsat mere internationalt arbejdskraft

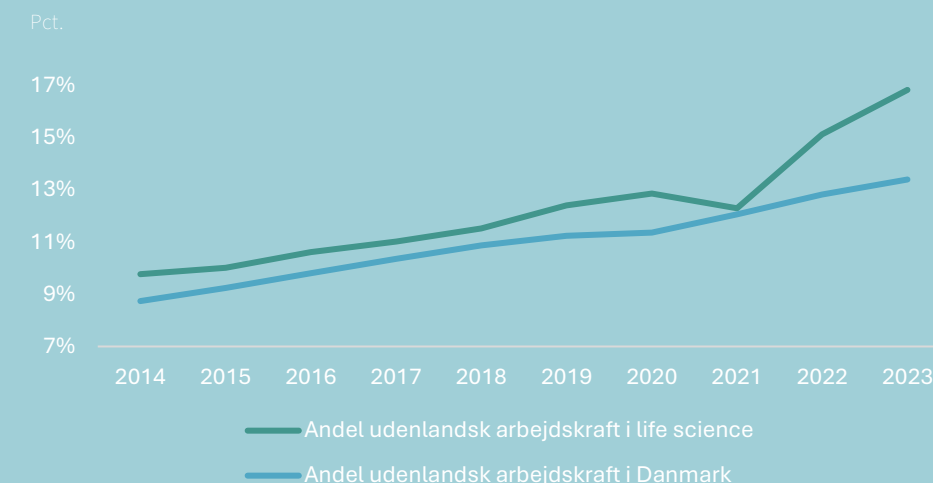
I perioden 2014-2023 steg andelen af international arbejdskraft med 7 procentpoint i life science-industrien fra 10 pct. til 17 pct. Det svarer til en stigning fra ca. 4.200 internationale lønmodtagere i 2014 til 11.300 i 2023. Den relative forøgelse af andelen af international arbejdskraft i life science-industrien følger det danske arbejdsmarked generelt i perioden, men ligger numerisk højere.

Som tidligere vist, sås et absolut fald i antallet af lønmodtagere i life science-industrien mellem 2020 og 2021. Det kunne tyde på, at den internationale beskæftigelse i life science-industri var særligt præget af coronapandemien, da andelen falder mellem 2020 og 2021.

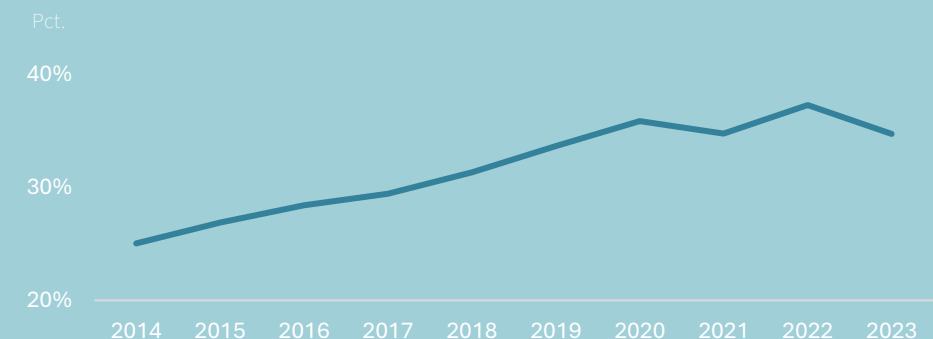
I den nederste graf ses, at andelen af international arbejdskraft i life science industrien som har taget sin højeste gennemførte uddannelse i Danmark er steget fra 25% i 2014 til 35% i 2023. Den relativt markante stigning hænger godt sammen med den tilsvarende stigning der er sket i internationale studerende og dimittender på de danske uddannelsesinstitutioner¹.

¹ Damvad, "Internationale dimittenders værdi for samfundsøkonomien", 2022

Udvikling i international arbejdskraft i life science-industrien

International arbejdskraft i life science-industrien med uddannelse fra Danmark

Kilde: ADC pba. Danmarks Statistik og Statistikbanken

Note: Andelen af international arbejdskraft i life science industrien med dansk uddannelse er baseret på "manglende værdier" eller "ukendte institutioner" i variabelen hfinstr fra Danmarks Statistiks UDDA register.

Ligestilling

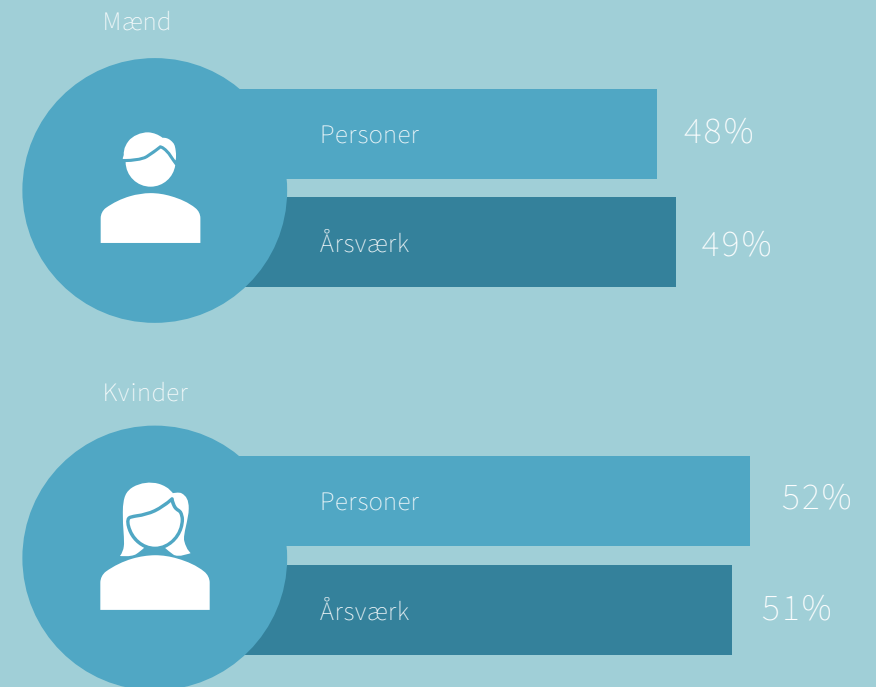

Life Science-industriens lønmodtagere er ligeligt fordelt mellem mænd og kvinder

I life science-industrien er der et snævert flertal af kvindelige lønmodtagere, og forskellen er skrumpet. Måler vi på antallet af personer, uagtet deres arbejdstid, udgør kvinderne omkring 52 pct. af de ansatte lønmodtagere, mens mændene derfor udgør omkring 48 pct.

Måler vi i stedet på antallet af årsværk, udgør mændene 1 procentpoint mere af beskæftigelsen i industrien, og de udgør dermed 49 pct. af lønmodtager-årsværkene i industrien. Det indikerer, at kvinderne i lidt højere grad end mændene har stillinger på mindre tid end en fuldtidsstilling. Overordnet set er indtrykket dog, at life science-industrien udgøres af et mindre flertal af kvinder relativt til mænd.

Kønsfordeling af de ansatte lønmodtagere i life science-industrien, 2022

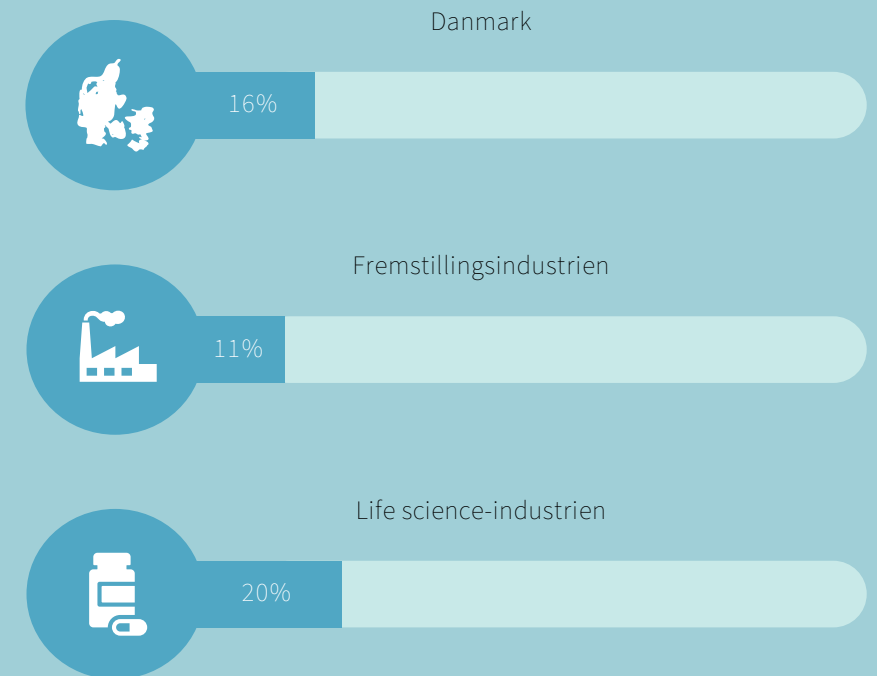

Life science-industrien har flere kvindelige direktører end andre brancher, men er langt fra 50 procent

I life science-industrien var hver femte direktør en kvinde (20 pct.) i 2022, hvilket er højere end fremstillingsindustrien bredt med 11 pct. og Danmark generelt med 16 pct. Det betyder, at kvinder oftere er at finde på direktørposter i life science-industrien, end det er tilfældet i Danmark generelt.

Samtidig er kønsfordelingen for direktørposter afkoblet for den generelle kønsfordeling i life science-industrien, hvor lidt mere end halvdelen af de ansatte er kvinder (52 pct.) jf. foregående slide. Der er dermed plads til forbedring i forhold til at få styrket mangfoldigheden blandt direktører i life science-industrien, selvom andelen er lidt højere end i Danmark generelt.

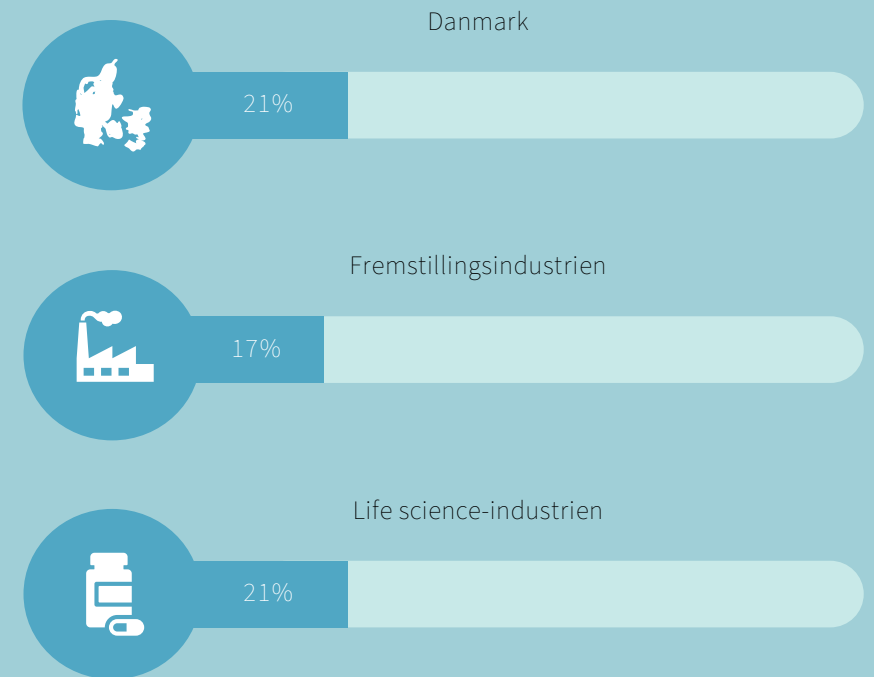
Andel af direktører som er kvinder, 2022

Kvinder sidder ligeså sjældent i bestyrelser i life science-industrien som de gør i andre brancher

Andelen af kvinder i bestyrelsesposter i life science-industrien har ikke rykket sig de seneste år. Andelen af kvinder med bestyrelsesposter i life science-industrien og generelt i Danmark ligger på 21 pct. for Danmark generelt og for life science-industrien, hvilket er det samme niveau som de seneste tre år. Det betyder, at andelen af kvinder i bestyrelser i life science-industrien, såvel som i andre brancher, fortsat er lav. I fremstillingsindustrien er tallet lavere, hvor 17 pct. af bestyrelsesposterne er besat af kvinder. Der er dermed plads til forbedring i forhold til at få styrket mangfoldigheden i bestyrelserne i life science-industrien såvel som i Danmark generelt.

Andel af direktører som er i bestyrelser, 2022

Fremtidens kompetencebehov

Dette afsnit er enten ikke opdateret eller kun delvist opdateret,
da alle kilder endnu ikke har offentliggjort de nyeste data.

Life science-industrien forventes at vokse frem mod 2030

Life science-industrien er en dansk styrkeposition og er over de seneste år vokset betydeligt. Væksten i life science-industrien har haft betydning for antallet af ansatte, og på sammensætningen af deres kompetencer.

I 2020 opsatte Damvad sammen med Novo Nordisk to vækstscenarier for life science-industrien frem mod 2030. Vi vil i det følgende læne os op ad disse vækstscenarier.

Forventningen i både højvækstscenariet og lavvækstscenariet er, at life science-industrien som helhed skal vokse frem mod 2030. Øget økonomisk aktivitet vil forventeligt øge behovet for medarbejdere i life science-industrien medmindre, at væksten alene skabes af produktivitetsforbedringer.

I det efterfølgende vil vi opstille fremskrivninger, som forsøger at kvantificere hvordan efterspørgslen efter og udbuddet af udvalgt akademisk arbejde, kan se ud i 2030. Fremskrivningen er en alt-andet-lige betragtning, som viser om det forventede udbud, der kan tilskrives life science-industrien, kan imødekomme den forventede efterspørgsel. Ubalancer mellem efterspørgsel efter arbejdskraft og udbuddet af samme vil i værste fald kunne resultere i, at man ikke kan leve op til det fulde potentiale for branchen. I de følgende fremskrivninger vil fokus være på det akademiske arbejdsmarked, selvom det også er meget sandsynligt, at der kan mangle medarbejdere med andre uddannelsesprofiler såsom faglærte, KVVU'ere og lignende.

Forventningerne til uddannelsesgrupperne er baseret på de historiske vækstrater for industrien over perioderne 2008-2019 for højvækst og 2016-2018 for lavvækst og fremgår af illustrationen.

Forventede årlige vækstrater for de forskellige nøgletal frem mod 2030

	Lavvækst	Højvækst
		
Eksport		
	3,9% p.a.	9,2% p.a.
LVU'ere		
	4,9% p.a.	7% p.a.
Ph.d.'ere		
	7% p.a.	9,1% p.a.

Life science-industrien kan i fremtiden mangle akademisk arbejdskraft

Kompetencesituationen i life science-industrien afhænger i høj grad af, hvorvidt industrien formår at vækste i samme tempo som tidligere, som er det såkaldte højvækstscenarie, eller om industrien oplever lavere vækst end historisk og ender i lavvækstscenariet.

Såfremt branchen fortsætter med at vækste, og kræver samme kompetencesammensætning som i dag, kan life science-industrien se ind i at få problemer med at rekruttere omkring 3.700 årsværk med en lang videregående uddannelse (LVU), som de skal "konkurrere" med andre brancher om at rekruttere. Af disse vil omkring 1.900 forventes at skulle have en life science-rettet uddannelse. Det er betinget på, at de life science-rettede uddannelser skal udgøre en lige så stor del af LVU'erne i life science industrien i 2030, som de har gjort historisk. Andelen har i de seneste 7 år har været omkring 50 pct.

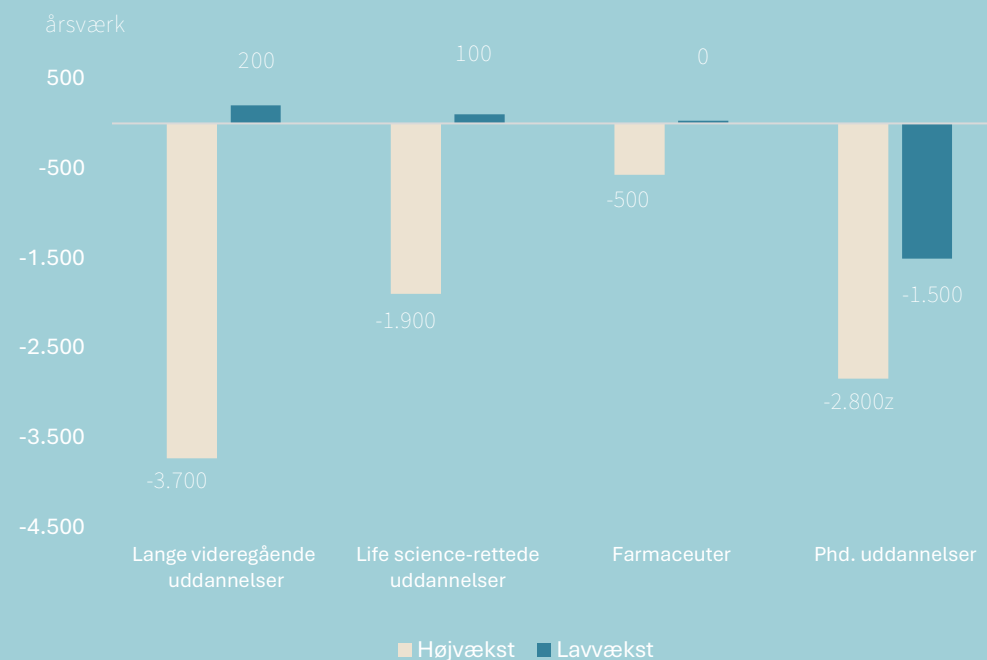
Det samme skal gøre sig gældende for farmaceuterne, hvor andelen er faldet fra omkring 20 pct. i 2014 til omkring 15 pct i 2020. Det resulterer i en forventet mangel i højvækstscenariet på omkring 500 farmaceuter i 2030.

Såfremt life science-industrien i stedet lander i lavvækstscenariet, vil forventningen være, at udbuddet af LVU'ere og dermed også life science-rettede uddannelser (inkl. farmaceuter) modsvarer efterspørgslen.

Det samme gør dig dog ikke gældende for ph.d'ere. I både højvækst- og lavvækstscenariet er den forventede efterspørgsel højere end det udbud, som tilskrives life science-industrien. Den forventede mangelsituation er i modellen 2.800 personer i højvækstscenariet og 1.500 personer i lavvækstscenariet. Industrien kan derfor komme til at mangle ansatte med disse kompetencer, eller skulle rekruttere dem i højere konkurrence fra andre brancher.

Det er værd at bemærke at kandidatreformen ikke er inkluderet i disse tal, da den seneste opdatering er inden den blev vedtaget.

Forventet forhold mellem udbud og efterspørgsel efter forskellige uddannelsesgrupper i life science-industrien i 2030

Kilde: ADC for Novo Nordisk pba. Danmarks Statistik, Statistikbanken og DREAM

Note: Værdier er afrundet til nærmeste 100.

Samfundsøkonomiske nøgletal

Dette afsnit er enten ikke opdateret eller kun delvist opdateret,
da alle kilder endnu ikke har offentliggjort de nyeste data.

Den danske life science-industri skaber velstand i Danmark

Værditilvækst

I perioden fra 2008 til 2020 havde life science-industrien en værditilvækst på over 160 pct, hvilket placerer industrien som #1 i Europa for største værditilvækst.

Produktivitet¹

Life science-industrien havde i 2020 en produktivitet på 2 mio. kr. pr. årsværk.

Det ca. 68 pct. højere end en gennemsnitlig dansk industrivirksomhed. Samtidigt voksede produktiviteten i life science-industrien med 52 pct. fra 2010 til 2022.

Skattebidrag

Life science-industrien bidrog i 2022 med ca. 41 mia. kr. i skatteindtægter til samfundsøkonomien, svarende til en stigning på 118 pct. Siden 2010.

Eksport

Life science-industrien havde i 2023 en eksport på 182 mia. kr. Det svarerede til knap 20 pct. af den samlede danske vareeksport. Mellem 2010 til 2023 er eksporten steget med ca. 182 pct.

... og forventes at gøre det i fremtiden

BNP

Life science-industrien bidrog i 2018 med 89 mia. kr. til Danmarks BNP, hvilket svarer til 4 pct.

BNP i 2030

Life science-industrien kan i 2030 potentielt bidrage mellem 216 mia. kr. og 373 mia. kr. Det svarer til en vækst på mellem 143 pct. og 319 pct, hvilket vil være op imod 6-10 pct. af det forventede strukturelle BNP-niveau i 2030.

Skattebidrag

Life science-industrien bidrog i 2022 med ca. 41 mia. kr. i skatteindtægter til samfundsøkonomien.

Skattebidrag i 2030

Life science-industrien kan i 2030 potentielt bidrage med op mod 104 mia. kr. Det vil sige, at skattebidraget fra industrien kan vokse med op mod 185 pct. frem mod 2030

Eksport

Life science-industrien havde i 2024 en eksport på 182 mia. kr. Det svarerede til ca. 20 pct. af den samlede danske vareeksport. Måles det siden 2010, ser det en stigning på knap 182 pct.

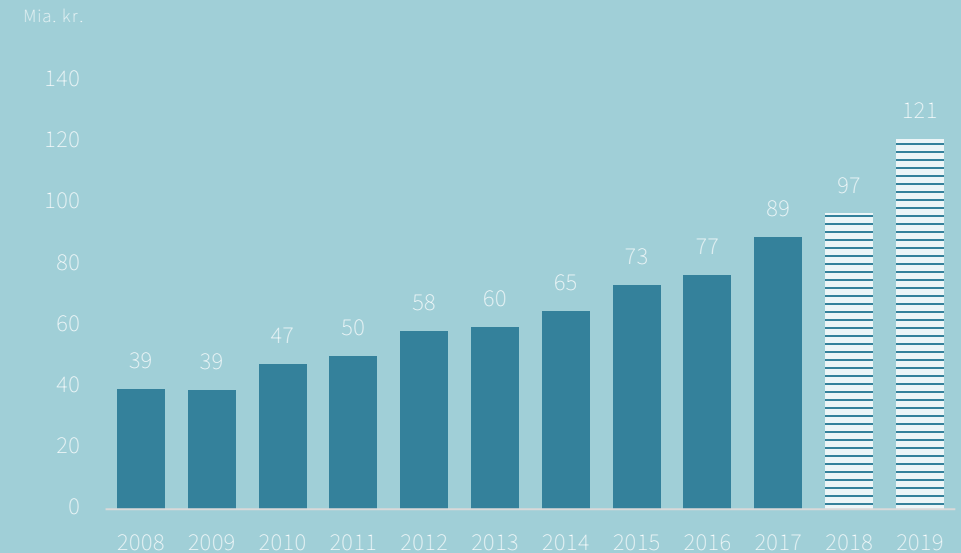
Eksport i 2030

I 2030 forventes det, at life science-industrien vil eksportere for op mod 350 mia. kr. Det svarer til en stigning på omkring 92 pct. frem mod 2030.

Life science-industriens BNP-bidrag er vokset stødt siden 2008

Life science-industriens BNP voksede med omkring 50 mia. kr. mellem 2008 til 2017, hvilket er mere end en fordobling. Tages der udgangspunkt i de foreløbige tal fra 2018 og 2019, tyder det på, at væksten i branchen har fortsat med at vokse til op imod 121 mia. kr. Det er mere end en tredobling af branchens BNP siden 2008.

Life science-industriens BNP

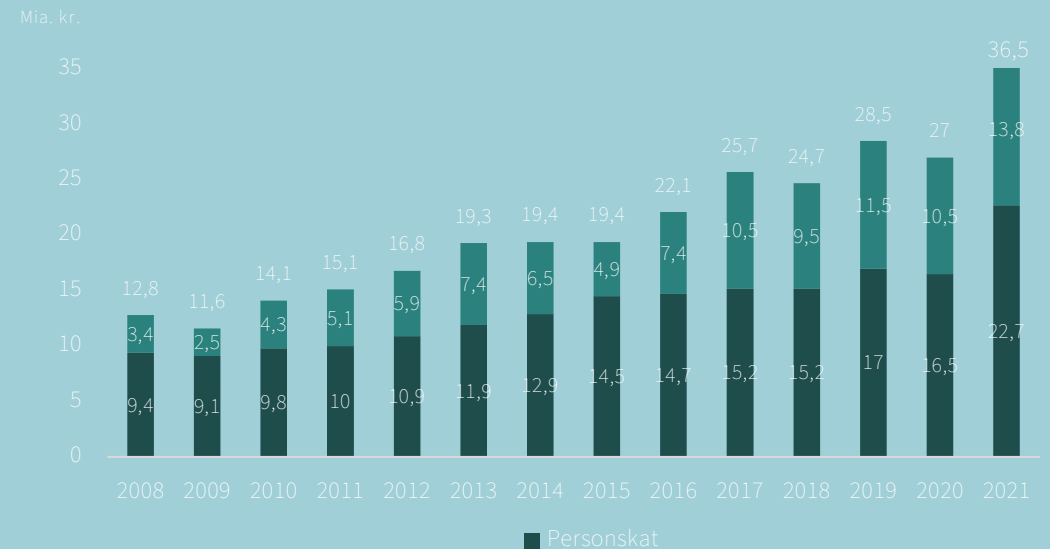
Kilde: Dansk life science frem mod 2030 - Bedre sundhed skaber vækst og velfærd, Novo Nordisk og Damvad Analytics
Note: Stribede søjler angiver foreløbige værdier på opgørelsestidspunktet.

Life science-industrien bidrog med 41 mia. kr. i skattebetalinger

Siden 2008 er skattebidraget fra life science-industrien mere end fordoblet. Stigningen i bidraget skyldes både selskabsskatten og personskatterne, som er vokset med hhv. 13,3 mia. kr. og 14,6 mia. kr. siden 2008. Hovedparten af skattebidraget fra life science-industrien kommer stadig fra industriens ansatte gennem personbeskatningen der i 2022 var på 24 mia. kr.

Life science-industriens samlede skattebidrag var dermed på omkring 41 mia. kr. i 2022, hvilket er en stigning på 220 pct. siden 2008.

Skatteindtægter fra life science-industrien

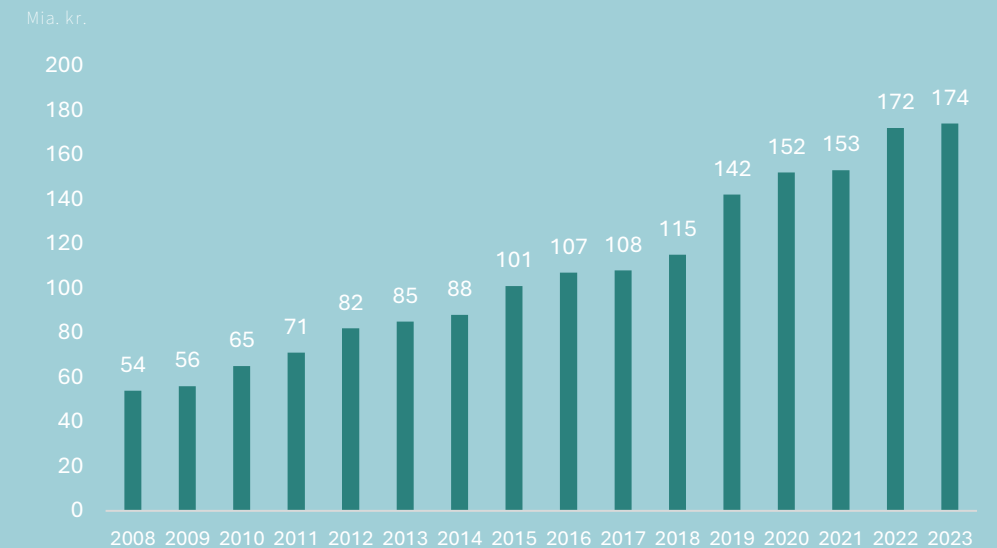

Kilde: Dansk life science frem mod 2030 - Bedre sundhed skaber vækst og velfærd, Novo Nordisk og Damvad Analytics
Note: Stribede søjler angiver foreløbige værdier på opgørelsestidspunktet.

Dansk life science eksport er steget hvert år siden 2008

Life science-industrien har siden 2008 frem til 2023 øget eksporten af varer hvert år. Eksporten er mere end tredoblet i perioden. Særligt mellem 2018 og 2019 steg eksporten betydeligt fra 115 mia. kr. til 142 mia. kr. hvilket er en stigning på 27 mia. kr. Det svarer til en årlig vækst på omkring 24 pct. Ligeledes sås en markant stigning på 12 pct. fra 153 mia. kr. i 2021 til 172 mia. kr. i 2022. Life science-industrien i Danmark forventes at være i stand til at øge deres eksport yderligere frem mod 2030.

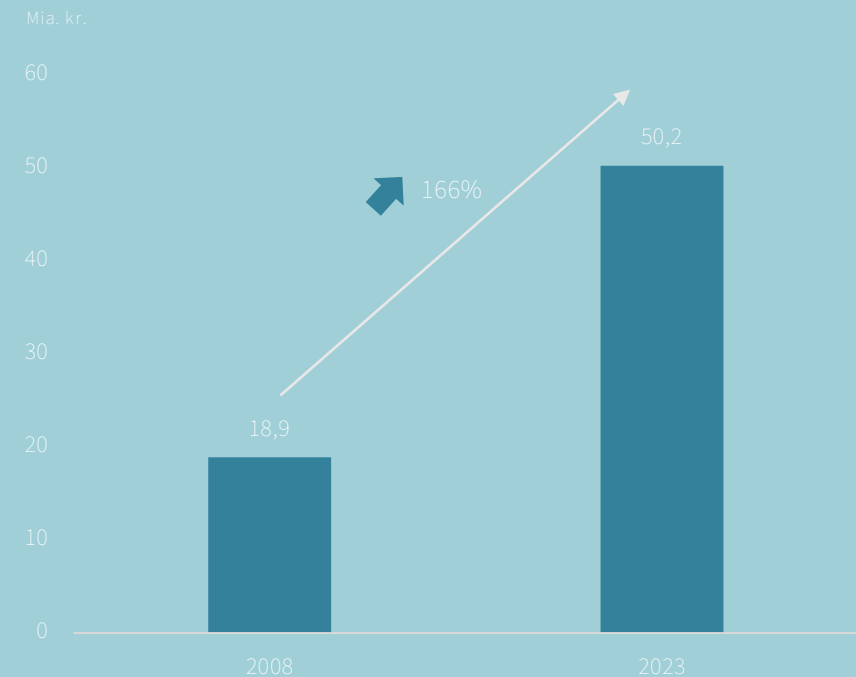
Life science-industriens eksport

Lønsummen fra de danske life science virksomheder vokser jævnt i takt med højere beskæftigelse og produktivitet

Den årlige lønsum i life science-industrien er vokset hvert år i perioden fra 2008 til 2023. Det skal ses i lyset af, at branchen overordnet set vokser både målt på antal beskæftigede, men også på produktiviteten, hvilket vil trække i retning af en øget lønsum. I 2008 var den samlede lønsum i branchen på ca. 19 mia. kr. Frem til 2023 er lønsummen vokset med 166 pct., hvorfor lønsummen i dag ligger på 50,2 mia. kr.

Årlig lønsum fra life science-industrien

...

Vi zoomer nu ind på medicinalindustrien, der er en ud af flere brancher i den samlede life science-industri.

Life science-industrien består af flere forskellige virksomheder, som opererer i forskellige brancher, men en af de større brancher i den samlede industri er medicinalindustrien.

Vi zoomer i det følgende ind på medicinalindustrien, og præsenterer en række nøgletal for branchen. Branchen fungerer som en god indikator for, hvordan den samlede life science-industri må forventes at udvikle sig fremadrettet, givet dens størrelse.

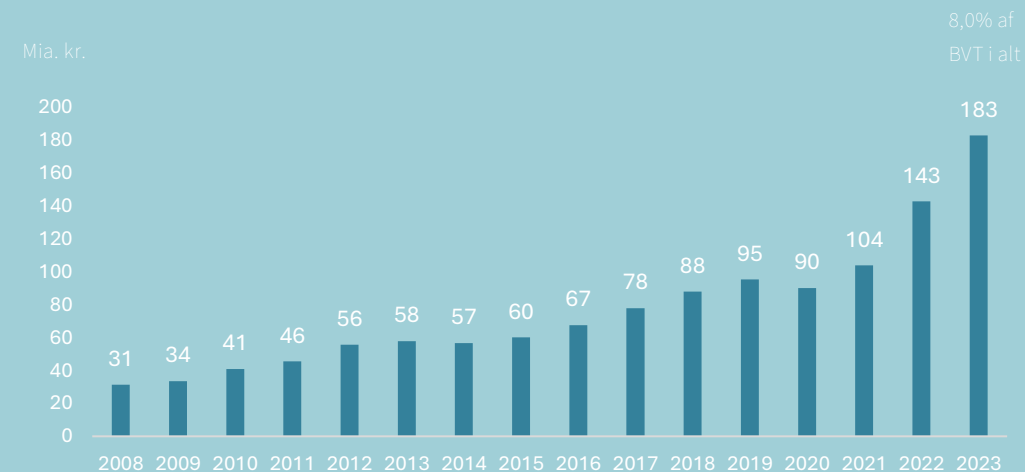
Værditilvæksten i medicinalindustrien er eksploderet de seneste 3 år

Bruttoværditilvæksten (BVT) er vokset markant for medicinalindustrien siden 2008. I 2008 stod medicinalindustrien for 1,7 pct. af den samlede bruttoværditilvækst i Danmark svarende til 31 mia. kr. mens branchen i 2023 stod for 8 pct. af den samlede bruttoværditilvækst i Danmark, hvilket svarer til en bruttoværditilvækst på 183 mia. kr.

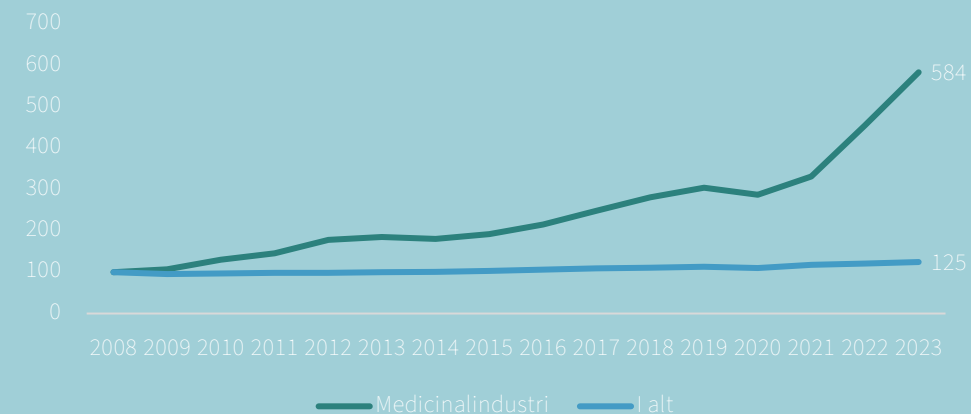
Medicinalindustriens bruttoværditilvækst er dermed næsten femdoblet siden 2008. I samme periode er bruttoværditilvæksten i Danmark generelt vokset med 25 pct.

Bruttoværditilvæksten er defineret som produktionsværdien for en virksomhed fratrukket det forbrug, der indgår i produktionen. Det betyder, at man kan anskue bruttoværditilvæksten som den værdi, der tilføres til de input der bruges i en given produktion. Bruttoværditilvæksten kan opgøres som et lands bruttonationalprodukt (BNP), hvis man ligger produktskatter oveni. Størrelsen siger dermed noget om den økonomiske aktivitet og værdiskabelsen i en given branche eller i samfundet.

Bruttoværditilvæksten (BVT) i medicinalindustrien

Bruttoværditilvækst (BVT), indekseret (2008=100)

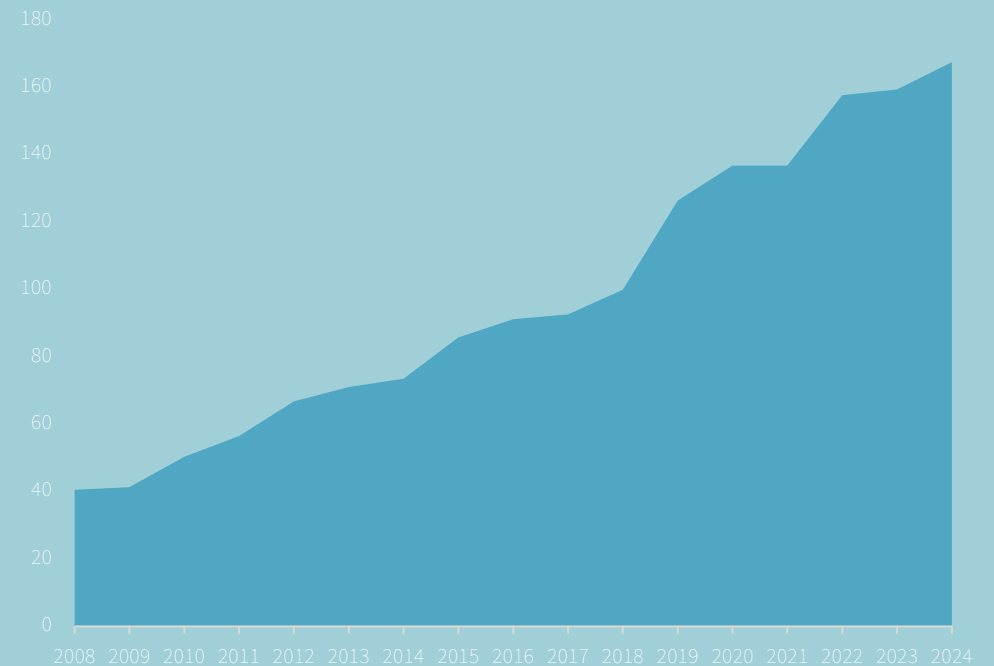

Eksporten af farmaceutiske produkter rekord for andet år i træk i 2024

Eksporten af farmaceutiske varer er vokset hvert år i perioden 2008-2024 med nogle få undtagelser i 2009 og 2021. Over hele perioden er eksporten vokset med 127 mia. kr., hvilket svarer til en samlet stigning på 312 pct.

Ligesom i 2023, blev 2024 et rekord år for eksporten af farmaceutiske produkter i Danmark.

Eksport af farmaceutiske produkter

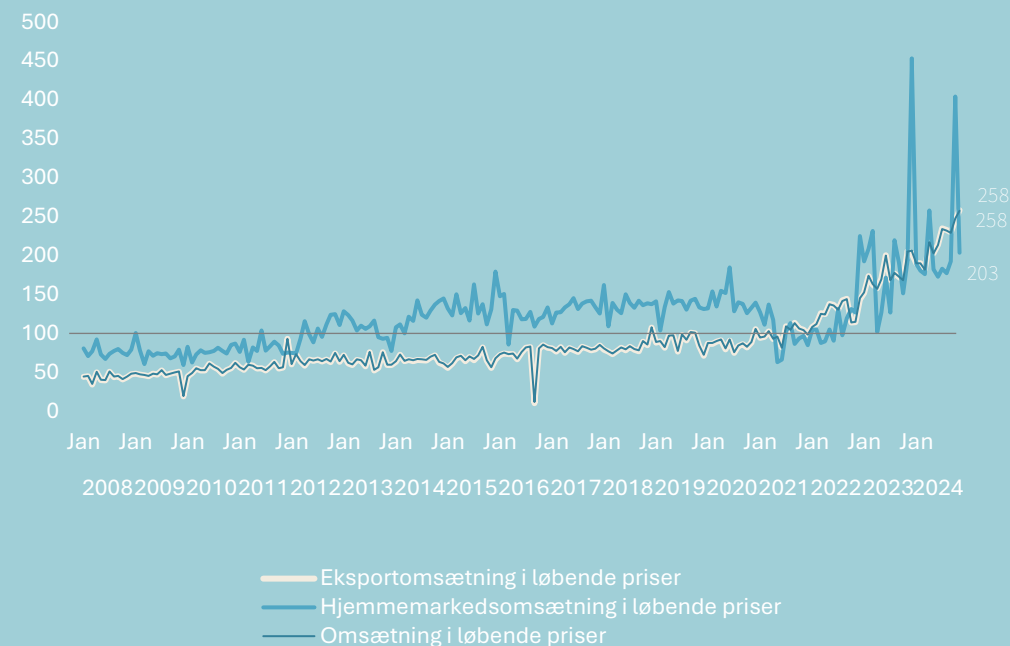

Kilde: ADC pba Danmark Statistik
Note: Farmaceutiske produkter i figuren og beskrivelsen henviser til SITC kategorien "Medicinske og farmaceutiske produkter".

Omsætningen for medicinalindustrien steg betydeligt i 2024

Medicinalindustriens omsætningsindeks er vokset over perioden fra 2008-2024. Særligt er omsætningsindekset vokset de seneste to år målt på både eksportomsætning og hjemmemarkedsomsætningen. Det bemærkes, at sammenholdt med udgangspunktet i 2021, så har eksportomsætningen og omsætningen fulgt hinanden meget tæt. Dermed driver eksportomsætningen udviklingen i den overordnede omsætning i branchen. Medicinalindustrien er dermed en meget international branche, som i høj grad beror på at kunne afsætte varer i udlandet.

Medicinalindustriens omsætning (2021=100), sæsonkorrigeret

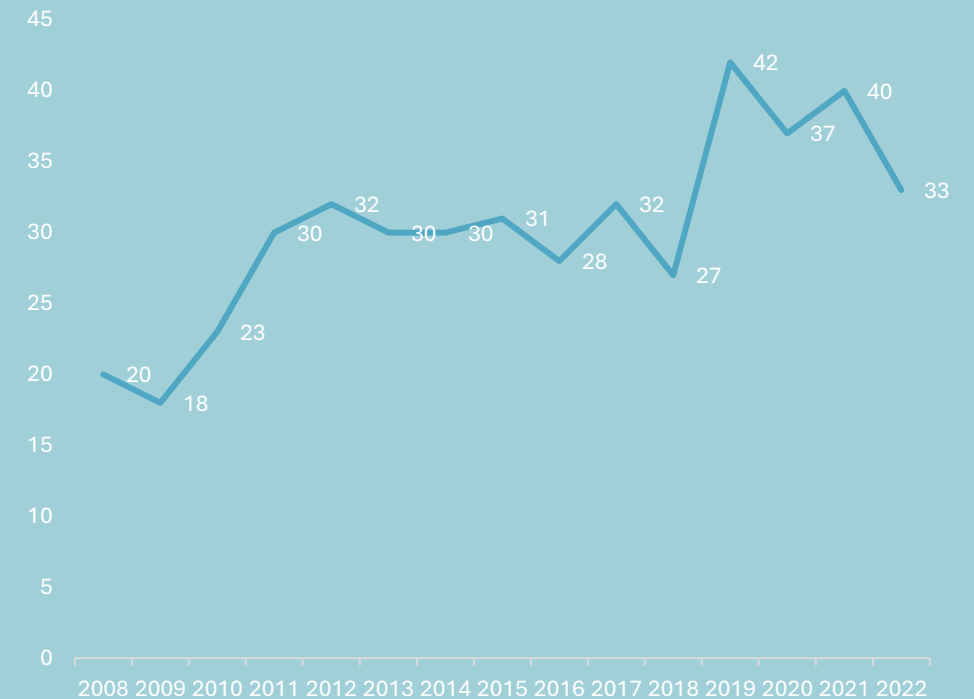

Kilde: ADC pba Danmark Statistik
Note: Indekset er beregnet pba. omsætning målt i løbende priser

Antallet af selskaber i medicinalindustrien

Antallet af selskaber i medicinalindustrien er vokset fra 20 i 2008 til 33 i 2022. Udviklingen i antallet af selskaber repræsenterer ikke en jævn stigning, men perioder med stigninger og stilstand. Fra år 2009 til år 2012 steg antallet af selskaber i medicinalindustrien fra 20 til 32. Derefter stagnerede antallet af virksomheder og svingede mellem 32 og 27 frem til 2018. Derefter er antallet af selskaber i medicinalindustrien i Danmark steget til 40 selskaber i 2021, efterfulgt af et fald til 33 selskaber i 2022.

Antal selskaber i medicinalindustrien

Kilde: ADC pba Danmark Statistik

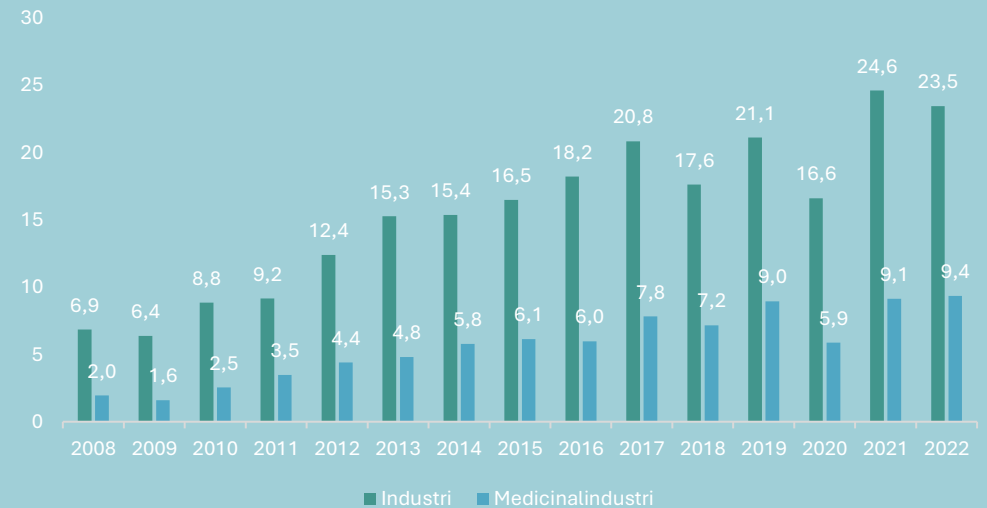
Note: Der er tale om selskaber. Det betyder, at der ikke tælles på alle former for virksomheder fx er enkeltmandsvirksomheder eller I/S ikke talt med.

Medicinalindustrien bidrager mere og mere i form af øgede selskabsskatter

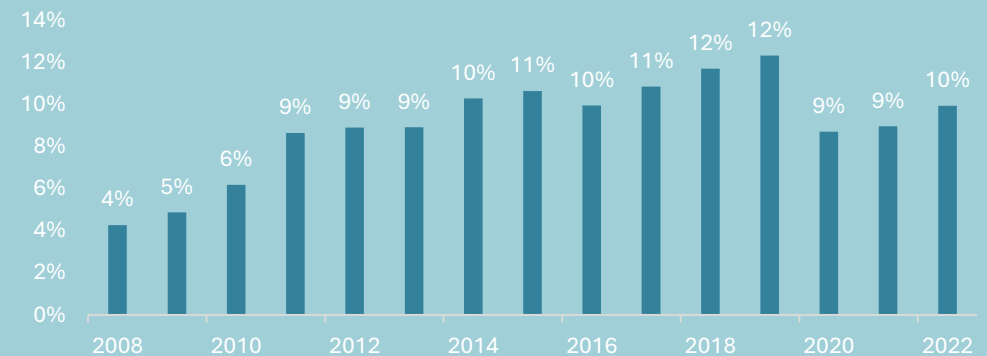
I takt med den økonomiske fremgang i medicinalindustrien er selskabsskattebidragene fra industrien også vokset. I 2008 bidrog branchen med 2 mia. kr. hvilket udgjorde i underkanten af 30 pct. af selskabsskatten fra den samlede fremstillingsindustri og 4 pct. af alle selskabsskatter i Danmark. Frem mod 2022 er selskabsskatten fra medicinalindustrien vokset til at udgøre 10 pct. af de samlede selskabsskattebetalinger, hvilket svarede til 9,4 mia. kr.

2022 blev dermed det år hvor medicinalindustrien bidrog med mest i selskabsskat, svarende til omkring 12 pct. af alle selskabsskatter i Danmark.

Selskabsskattebetalinger, mia. kr.

Selskabsskattebetalinger fra medicinalindustrien som andel af de samlede selskabsskattebetalinger

Bilag

Definitionen af life science-industrien i denne analyse følger definitionen fra Erhvervsministeriets fodaftryksanalyse

Klassifikation i model	DB07 branchekode	Beskrivelse af branche
Resterende del af life science	26.60.10	Fremstilling af høreapparater og dele hertil
	26.60.90	Fremstilling af bestrålingsudstyr og elektromedicinsk og elektroterapeutisk udstyr
	32.50.00	Fremstilling af medicinske og dentale instrumenter samt udstyr hertil
	46.46.20	Engroshandel med læge- og hospitalsartikler
Medicinalindustri	21.10.00	Fremstilling af farmaceutiske råvarer
	21.20.00	Fremstilling af farmaceutiske præparater
Resterende del af life science	46.46.10	Engroshandel med medicinalvarer og sygeplejeartikler
	72.11.00	Forskning og eksperimentel udvikling indenfor bioteknologi

Analysen har et særligt fokus på en række udvalgte lange videregående uddannelser i analysen kaldet life science-rettede uddannelser

Life science-rettede uddannelser	AUDD-koder
Farmaci (Cand.pharm)	5425,7425
Humanbiologi (Cand. Scient.)	7175
Farmaceutisk videnskab (Cand.scient.pharm.)	7424, 7426
Molekylær biomedicin (Cand. Scient)	8205
Biologi (Cand. Scient)	8200, 8226
Dyrelæge (Cand. Med. Vet.)	5415,8415
Lægemiddelvidenskab (Cand. Scient)	3137, 7430
Medicin m. industriel specialisering (Cand. Scient.med.)	7995
Biomedicin (Cand. Scient.)	7174
Biokemi (Cand. Scient)	4208, 8090
Molekylærbiologi (Cand. Scient)	3058, 8202
Bioinformatik og systembiologi (Cand. Polyt)	5241
Biomedicinsk teknologi (Cand.Polyt)	8312
Bioteknologi (Cand. Polyt)	8333, 3000
Biomedicinsk informatik (Cand. Scient)	3155
Bæredygtig bioteknologi (Cand. Scient)	8346
Farmateknologi (Cand. Polyt)	8328

Life science-rettede uddannelser	AUDD-koder
Kemi og bioteknologi (Cand. Polyt)	5273, 5544
Kemisk og biokemisk teknologi (Cand. Polyt)	8358
Medicin og teknologi (Cand. Polyt)	3141, 8332
Bioinformatik (Cand. Scient)	8233
Bioteknologi (Cand. Scient)	8270, 8231
Medicinalbiologi (Cand. Scient)	6119
Nanoscience og teknologi (Cand. Scient)	8295
Biomedicinsk teknik (Cand. Scient. Med.)	7195, 3049
Kemi og bioteknologi (Cand. Scient. Tech.)	5245
Medicinalkemi (Cand. Scient.)	8151
Folkesundhedsvidenskab (cand.scient.san.publ.) og Sundhedsfaglige kandidatuddannelse (cand.scient.san.)	7185, 7187
Human og klinisk ernæring (Cand. Scient.)	5430, 5453
Nanobioscience (Cand. Scient.)	8296
Farmaci bachelor (Bach.)	7420
Naturvidenskabelig Ph.d.	8000
Sundhedsvidenskabelig Ph.d.	7180

Definitioner & Metode

Fundamentet for analysen er registerdata

Registerdata

Vi benytter vores adgang til Danmarks Statistiks forskerserver til at identificere individer, som siden 2014 har arbejdet i life science-industrien. Samtidig anvender vi data for individer, der siden 2014 til 2021 har eller gennemfører en videregående uddannelse eller en Ph.D. Disse bruger vi til at analysere kapaciteten på det akademiske arbejdsmarked. Vi anvender i analysen data fra følgende registre:

BFL - Beskæftigelse for lønmodtagere

BEF - Befolkningsregisteret

UDDA - Uddannelser (BUE)

PERSBEST - Bestyrelsesmedlemmer og direktører

Ligestilling i direktioner og bestyrelsesposter

Vi benytter vores adgang til Danmarks Statistiks forskerserver til at identificere individer, som enten er registreret som værende bestyrelsesmedlem i en virksomhed eller er direktør. Datainputtet til analysen er registeret: PERSBEST - Bestyrelsesmedlemmer og direktører samt tabeller i Statistikbanken. Vi tæller ikke personerne unikt, da en person kan bestride flere bestyrelsesposter på samme tid.

De ansatte i life science-industrien

De ansatte i life science-industrien er i denne analyse defineret som personer, der i hvert givende år i perioden 2014-2023 har en lønudbetaling fra et job i life science-industrien. Vi anvender til denne definition data fra registeret for Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL). Det betyder, at vi alene analyserer lønmodtagerbeskæftigelsen. Denne er valgt for at have nyere data, end vi ellers ville kunne få i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), som kun har data til og med 2020 på analysetidspunktet. Vi følger dog den grundlæggende metode fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). I RAS bliver arbejdsmarkedstilknytningen opgjort ultimo november. Ultimo november bruges af to grunde: Det er tæt på årsskiftet, men er ikke december, som i beskæftigelsessammenhæng er en speciel måned. Lønmodtagerbeskæftigelsen for de enkelte år er dermed defineret som de personer, der modtog en lønudbetaling fra en virksomhed i en af de 8 life science brancher i bilag 1 for arbejde i november måned.

Disse individer kobler vi med informationer om uddannelse og baggrund for at kunne gennemføre analysen om de ansatte lønmodtagere i life science-industrien.

Metoder og antagelser til fremskrivning af kompetencebehov i life science-industrien

Metode

- På baggrund af DREAM-gruppens uddannelsesfremskrivning udregner vi det forventede antal af borgere i hver uddannelsesgruppe i hhv. til deres højeste fuldførte uddannelse i 2030 efter borgernes alder.
- Vi frasorterer borgergrupper under 20 år og over 75 år.
- Vi udregner den gennemsnitlige andel af borgere der mellem 2016-2020 indgik i arbejdsstyrken for hver af uddannelsesgrupperne i aldersintervaller på 5 år fra 20-64. Herefter beregner vi det for grupperne 65-66 og 67+. Dermed forsøger vi at korrigere beholdningsstørrelsen i DREAM modellen til at tage højde for forskellige former for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.
- Vi udregner hvor stor en andel af de beskæftigede inden for hver af hoveduddannelsesgrupperne (LVU og ph.d.), der er beskæftiget indenfor branchen, og lader denne andel vokse med den historiske vækst i andelen mellem 2010-2020. På den måde indregner vi, at branchen formår at tiltrække eller afgive medarbejdere fra andre brancher i samme omfang som tidligere, og vi indarbejder dermed, at det er en branche i vækst. Dernæst udregner vi, hvor stor en andel af LVU'erne der kan forventes at være farmaceuter og kandidater med en life science-rettet uddannelse
- Vi summerer antallet sammen indenfor hver aldersgruppe for hver af uddannelseskategorierne.
- På baggrund af tal fra Danmarks Statistiks ERHV1 tabel udregner vi brancheandele og generel fuldtidsbeskæftigelsesandele.

Antagelser

- De gennemsnitlige aldersbetingede afgangsrater vil være de samme i 2030 som gennemsnittet i 2016-2020.
- Pensionsalderen vil stige til 68 år i 2030. Men vi medregner individer frem til 75 for at inkorporere, at vi forventer flere seniorer på arbejdsmarkedet i fremtiden.
- Beskæftigelsesandelen i hver af uddannelsesgrupperne ud af det samlede arbejdsmarked, vil udvikle sig frem mod 2030 med samme hastighed som den historiske vækst mellem 2010 og 2020.
- Efterspørgsel efter arbejdskraft i de to hoveduddannelsesgrupper (LVU'ere og ph.d.) vil stige, som det er fremskrevet i de to vækstscenarier i rapporten. LVU vækstraten gælder også for undergrupperne.
- Forholdet mellem medicinalindustrien og den resterende del af life science-industrien vil være det samme i 2030 som i 2020. Efterspørgslen efter arbejdskraft fordeler sig i medicinalindustrien som i life science-industrien.
- Efterspørgslen fremskrives med udgangspunkt i niveauet af ansatte i 2020 i medicinalindustrien og farmaceuternes og de life science-rettede uddannelser udgør samme andel af LVU beskæftigelsen i 2030 som de har gjort historisk.
- Forholdet mellem ansatte og fuldtidsbeskæftigelsen er den samme i 2030 som i 2020.

Copenhagen Office

Søkvæsthuset
Overgaden Oven Vandet 58A
1415 København

Stockholm Office

Götgatan 22A
118 46 Stockholm

Contact